

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Nom	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Crèdits	1,8 de presencials (45 hores) 4,2 de no presencials (105 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Xavier Jiménez González xavier.jimenez@uib.eu	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					
	12:00	14:00	Dimarts	12/02/2018	29/06/2018	AC12
Sebastià Serra Busquets s.serrabusquets@uib.es	12:00	14:00	Dilluns	12/02/2018	29/06/2018	AC12
	15:00	17:00	Dilluns	26/02/2018	29/06/2018	AC12

Contextualització

L'assignatura 20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat se centra en l'estudi de l'Estat espanyol des de finals de la Guerra Civil fins a l'actualitat.

Es presentarà a l'alumnat un conjunt de coneixements que interrelacionaran les diferents etapes històriques des de la perspectiva de la Història política, social, cultural i econòmica.

L'assignatura permet un tipus de recerca en línia amb el que anomenem història del temps present.

Entre els objectius generals teòrics es pretén aconseguir els coneixements necessaris dels diferents punts del programa i en qualsevol dels àmbits d'anàlisi, per obtenir una visió global de l'etapa històrica objecte d'estudi. Des de la perspectiva pràctica, els estudiants hauran d'utilitzar bibliografia especialitzada, documentació històrica i la història oral com a font històrica. També utilitzaran noves tecnologies així com noves fonts d'informació (hemeroteques, arxius d'imatge i so, etc.)

Per tant, l'assignatura tindrà un caràcter teòric i pràctic per tal que l'alumnat assoleixi els objectius essencials de la matèria. Per una part, gràcies a l'exposició de continguts per part del professor, però també per la realització de treballs de caràcter bibliogràfic i d'iniciació a la recerca, comentaris de textos i/o material audiovisual que seran exposats en part a classe i a seminaris, de forma que la metodologia serà activa i permetrà que els coneixements assolits siguin difosos pels autors i que puguin ser compartits per tota la classe. Per últim, també s'ha de remarcar la necessària participació dels alumnes en activitats culturals, fòrums de debat i fent el seguiment de l'actualitat.

Requisits

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

Essencials

Els habituals per als estudis universitaris.

Competències

Específiques

- * CE1- Llegir i interpretar documents de qualsevol naturalesa que siguin testimoni dels diferents períodes històrics (prehistòria, història antiga, història medieval, història moderna i història contemporània). CE2- Conèixer els diferents corrents historiogràfics i la bibliografia essencial amb relació a cada un dels períodes històrics citats en l'epígraf anterior. CE3- Dominar les tècniques bàsiques per elaborar treballs d'iniciació a la recerca, adequats al nivell de grau, de cada període històric. CE4- Elaborar treballs d'iniciació a la recerca, adequats al nivell de grau, amb tècniques científiques. El treball de final de grau, convenientment tutoritzat, s'ha de dirigir molt especialment a aquest objectiu. CE5- Analitzar la situació de les societats humanes en els diversos períodes històrics, les seves relacions amb àmbits geogràfics diferents del propi, amb el medi ambient i amb els recursos materials al seu abast. CE6- Emprar el criteri de multicausalitat per entendre, analitzar i explicar els fenòmens històrics i els comportaments de les societats. CE7- Relacionar, a l'hora d'analitzar un tema, una etapa o un problema històrics, fenòmens de diferent naturalesa (polítics, econòmics, socials, culturals, religiosos, etc.). CE8- Adoptar una perspectiva d'anàlisi destinada a presentar les conseqüències de tot tipus (polítiques, econòmiques, socials, culturals) dels fenòmens històrics. CE9- Ser capaç d'exposar de manera coherent, a partir dels criteris de multicausalitat i intel·ligibilitat per a persones no iniciades, la naturalesa, el desenvolupament i les conseqüències dels fenòmens històrics. CE10- Analitzar i valorar l'aportació cultural (material i immaterial) de les diverses societats (espanyoles, europees i extraeuropees) de cada etapa històrica. CE11- Comprendre les relacions establertes entre les societats que, des d'àmbits geogràfics i culturals diferents, han compartit un mateix espai temporal. CE12- Valorar de manera crítica les diferents realitats socials actuals i del passat a partir de la consciència de pluriculturalitat, de desenvolupament dels drets humans, dels principis democràtics, de la igualtat entre dones i homes, de la solidaritat, de la protecció del medi ambient i de la cultura de la pau i accessibilitat universal per persones amb discapacitat. Aquesta competència es considera quasi transversal i, per tant, present en els continguts de les matèries que assumeixen aquesta competència..

Genèriques

- * CG1- Distingir, entendre i ser capaç d'explicar els grans períodes cronològics en què es divideix la història universal (prehistòria, història antiga, història medieval, història moderna i història contemporània), la raó de ser d'aquesta divisió i la seva cronologia, els trets estructurals que caracteritzen cada període així com els aspectes de continuïtat i canvi que hi ha entre cada una de les etapes citades, la immediatament anterior i la immediatament posterior. CG2- Comprendre, utilitzar i ser capaç d'explicar el llenguatge propi de la història, així com l'específic de cada un dels grans períodes en què es divideix. CG3- Ser capaç de comprendre i explicar els comportaments actuals dels grups socials com a fruit, entre altres coses, d'un procés històric, relacionant els comportaments esmentats amb fets, fenòmens, problemes i comportaments –individuals i col·lectius– del passat. CG4- Identificar els trets estructurals i definitoris d'un moment o col·lectiu històrics, analitzant i explicant l'evolució cronològica d'aquests trets. CG5- Ser capaç d'accedir de manera autònoma a noves aportacions en la disciplina històrica (noves corrents historiogràfics, noves metodologies, nova bibliografia...) valorant-les com a fruit d'un enriquidor debat científic i de la necessitat de considerar el procés de formació i d'aprenentatge com una cosa pròpia de tota la vida.
- * Bàsiques: CB1- Que l'alumnat hagi demostrat posseir i comprendre coneixements en l'àrea d'història que parteix de la base de l'educació secundària general i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda en

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

els estudis d'història. CB2- Que l'alumnat sàpiga aplicar els coneixements d'història a la feina o vocació d'una manera professional i que tingui les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments, i la resolució de problemes o qüestions dins de l'àrea de la història. CB3- Que l'alumnat tingui la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants dins de l'àrea de la història per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica. CB4- Que l'alumnat pugui transmetre informació, idees, problemes i solucions de l'àmbit de la història a un públic tant especialitzat com no especialitzat. CB5- Que l'alumnat hagi desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors en l'àrea d'història amb un alt grau d'autonomia..

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

0. INTRODUCCIÓ

- 0.1 Presentació del programa. L'experimentalitat en la Història Contemporània.
- 0.2 La iniciació a la recerca en Història Contemporània: les Jornades d'Història Contemporània.
- 0.3 L'ús dels mitjans de comunicació: el programa de Protecció i Projecció del Patrimoni Periodístic i el dossier d'actualitat.
- 0.4 Cicle de cinema: "Cinema i societat".

1. LA POSTGUERRA

- 1.1 Els cercles de poder i la cúpula de l'Estat: F.E.T. i de les J.O.N.S.
- 1.2 La repressió.
- 1.3 L'exili.
- 1.4 El context europeu i internacional: Guerra Mundial i reconstrucció europea.
- 1.5 Aïllament i autarquia econòmica. Els anys de la fam. L'estraperlo i el contraban. Evolució de la problemàtica econòmica.
- 1.6 La construcció de l'aparell institucional i jurídic de l'estat franquista.
- 1.7 La política internacional. Guerra Freda i relacions amb els Estats Units.
- 1.8 Oci, esport i producció cultural.
- 1.9 Els mitjans de comunicació.
- 1.10 Oposició al Règim fins a mitjans dels anys cinquanta.

2. EL PODER POLÍTIC EN EL FRANQUISME

- 2.1 El nacionalcatolicisme.
- 2.2 El corporativisme i el seu procés d'institucionalització. El "Movimiento Nacional".
- 2.3 El sindicalisme vertical.
- 2.4 La Falange i els tecnòcrates.
- 2.5 Les relacions entre l'Església Catòlica i el Franquisme.

3. EL PLA D'ESTABILITZACIÓ ECONÒMICA. TENSIONS I TRANSFORMACIONS SOCIALS

- 3.1 Estabilització i desenvolupament econòmic: un balanç. El Pla d'Estabilització de 1959. Els objectius dels Plans de Desenvolupament.
- 3.2 Industrialització i modernització. L'evolució urbana.
- 3.3 Els processos migratoris.
- 3.4 El desenvolupament turístic.
- 3.5 Tensions i problemàtiques socials.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

- 3.6 Els moviments opositors al règim.
- 3.7 Classes mitjanes i transformacions en la vida quotidiana. Canvis en el consum.
- 3.8 La crisi de 1973 i la seva evolució.
- 3.9 Oci, esport i producció cultural.
- 3.10 Els mitjans de comunicació.

4. L'ÚLTIMA FASE DEL FRANQUISME

- 4.1 L'enduriment del Règim: la Presidència de Carrero Blanco.
- 4.2 Conjuntura internacional. El final de les dictadures europees: La Comunitat Econòmica Europea.
- 4.3 L'oposició al Règim. Antics i nous moviments socials. Les Assemblees Democràtiques
- 4.4 Agitació laboral i sindicats il·legals. Evolució del sindicalisme.
- 4.5 La protesta a les universitats
- 4.6 La mort de Carrero Blanco i la precipitació de la crisi.
- 4.7 Obertura i reforma.
- 4.8 El Govern d'Arias Navarro.
- 4.9 La successió en la prefectura de l'Estat: Joan Carles I.
- 4.10 La reforma política d'Adolfo Suárez.
- 4.11 La diversificació de l'oposició al Règim. Nous moviments socials i culturals
- 4.12 El paper dels nacionalismes.
- 4.13 Els mitjans de comunicació

5. LA TRANSICIÓ DEMOCRÀTICA. ELS GOVERNS D'UCD (1975-1982)

- 5.1 La institucionalització del nou Règim. El paper de la Corona. La construcció de l'ordenament jurídic. El Referèndum de la reforma política.
- 5.2 Les eleccions democràtiques de 1977 i la Constitució de 1978.
- 5.3 Les eleccions generals de 1979.
- 5.4 Les preautonomies.
- 5.5 Els processos autonòmics i la seva evolució.
- 5.6 La dinàmica democràtica en els Ajuntaments i a les Diputacions Provincials, Cabildos Insulars i Consells Insulars des de 1979.
- 5.7 La política internacional.
- 5.8 De la crisi a la recuperació econòmica. Els Pactes de La Moncloa.
- 5.9 La dinàmica de la societat. Moviments socials i culturals. Oci, esport i producció cultural.
- 5.10 Les dificultats democràtiques. El cop d'Estat del 23 de febrer de 1981.
- 5.11 Les eleccions generals de 1982.
- 5.12 Els mitjans de comunicació.

6. L'HEGEMONIA POLÍTICA DEL PSOE (1982 – 1996)

- 6.1 Dinàmica electoral.
- 6.2 Programes de govern.
- 6.3 El procés d'integració a la Comunitat Econòmica Europea i a la Unió Europea.
- 6.4 Política internacional. L'OTAN. La política mediterrània.
- 6.5 Evolució econòmica. La societat de consum.
- 6.6 La política econòmica socialista: Reconversió industrial i ajustament econòmic.
- 6.7 Les organitzacions sindicals i patronals. La resposta sindical: del consens a la contestació.
- 6.8 El procés autonòmic.
- 6.9 Les organitzacions socials i culturals.
- 6.10 Oci, esport i producció cultural.
- 6.11 Els mitjans de comunicació.

7. EL PRIMER GOVERN DEL PP (1996-2000)

- 7.1 De la crisi del centralisme polític a l'articulació d'una nova força política.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

- 7.2 Dinàmica electoral.
- 7.3 Programes de govern.
- 7.4 Desenvolupament de la Unió Europea. Política internacional.
- 7.5 Política econòmica i social.
- 7.6 Evolució econòmica i evolució del consum.
- 7.7 Les organitzacions sindicals i patronals.
- 7.8 El procés autonòmic.
- 7.9 Les organitzacions socials i culturals. Les organitzacions no governamentals (ONGs).
- 7.10 Oci, esport i producció cultural.
- 7.11 Els mitjans de comunicació.

8. EL SEGON GOVERN DEL PP (2000-2004)

- 8.1 Dinàmica electoral.
- 8.2 Programa de govern, La política econòmica i social.
- 8.3 L'evolució de la Unió Europea.
- 8.4 L'eix atlàntic com a principi de política internacional. La política mediterrània.
- 8.5 Les organitzacions sindicals i patronals.
- 8.6 El procés autonòmic.
- 8.7 Les organitzacions socials i culturals.
- 8.8 Oci, esport i producció cultural.
- 8.9 Els mitjans de comunicació.
- 8.10 L'atemptat de l'11-M.
- 8.11 Les eleccions del 14 de març.

9. UN NOU CANVI POLÍTIC: ELS GOVERNS DEL PSOE (2004 - 2008 i 2008 - 2011)

- 9.1 Dinàmica electoral.
- 9.2 Programes de govern. La política econòmica i social.
- 9.3 La política exterior. La dinàmica de la Unió Europea.
- 9.4 El govern i el projecte de Constitució europea. El Tractat de Lisboa
- 9.5 El procés autonòmic. Les reformes dels Estatuts d'Autonomia. Les noves reivindicacions.
- 9.6 Les organitzacions socials i culturals.
- 9.7 Oci, esport i producció cultural.
- 9.8 Els mitjans de comunicació.
- 9.9 La crisi econòmica i social.

10. ELS GOVERNS DEL PARTIT POPULAR (2011-...)

- 10.1 Evolució de la crisi.
- 10.2 La conflictivitat social. Els nous moviments socials i culturals.
- 10.3 La dinàmica institucional.
- 10.4 Els canvis en els mitjans de comunicació.
- 10.5 La dinàmica autonòmica. La 'recentralització'. Les noves reivindicacions.
- 10.6 Les eleccions al Parlament Europeu.
- 10.7 Les eleccions municipals.
- 10.8 Les eleccions autonòmiques.
- 10.9 Les eleccions generals.

11. LA CONJUNTURA POLÍTICA, SOCIAL, ECONÒMICA i CULTURAL DEL TEMPS PRESENT

- 11.1 Canvis socials i culturals.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

11.2 Les mobilitzacions ciutadanes.

Metodologia docent

S'inclouran classes amb exposicions del professor, pràctiques amb documents escrits i audiovisuals, consulta de portals web, assistència a fòrums de debat i activitats culturals.

A més a més, s'inclourà un cicle de cinema històric i una sèrie de documentals sobre Història contemporània. Part de la documentació s'ha de consultar a través de Campus Extens

Pel que fa al treball autònom, l'alumnat utilitzarà bibliografia (general i específica) i s'introduirà en la recerca històrica i l'elaboració de dossiers de premsa. Participarà de les Jornades d'Història Contemporània i farà un seguiment del programa Protecció i Projectió del Patrimoni Periodístic, i assistirà al cicle de cinema històric. Aquestes activitats d'experimentalitat comptaran amb el suport del professor, que en grups mitjans o més petits, i en el marc del programa de l'assignatura, s'iniciaran en les temàtiques exposades en el bloc 0 del programa.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Continguts teòrics	Grup gran (G)	Exposició dels continguts temàtics de l'assignatura per part del professor. Aquest temari posteriorment s'haurà de treballar i estudiar, consultar la documentació a Campus Extens i consultar la bibliografia general i específica per a preparar l'examen el qual serà objecte d'avaluació.	27
Classes pràctiques	Continguts pràctics	Grup gran (G)	- Comentaris de text, de gràfics, de quadres estadístics, de mapes, d'audiovisuals, etc. - Exposicions de resultats del treball bibliogràfic i documental de curs. - Seguiment de les activitats d'Aula Digital. - Cicle de Cinema i Societat.	14
Tutories ECTS	Dues tutories obligatòries	Grup petit (P)	Els alumnes hauran de fer, almenys, de manera obligatòria dues tutories presencials i individuals amb el professor (una durant el curs i l'altra a final de curs).	1
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Avaluar l'aprofitament de les classes pràctiques, les classes teòriques i el treball autònom de l'alumne amb un examen que constarà un tema a desenvolupar i una part pràctica de comentari de text, gràfiques estadístiques, fotografies, etc.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Cinema i documentals sobre història	Cal visionar i comentar les projeccions audiovisuals del cicle Cinema i Societat , coordinat per Xavier Jiménez González. S'han de visionar els documentals-pel·lícules que es projectaran durant els mesos de febrer, març i abril de 2018. Les hores i els llocs de projecció s'anunciaran a la plataforma d'Aula Digital. Aquesta activitat serà introduïda pel professor en el marc del programa d'experimentalitat. Aquesta participació s'ha de reflectir en la carpeta d'aprenentatge.	10
Estudi i treball autònom individual	Jornades d'Història Contemporània	Participació en les Jornades d'Història Contemporània que tindran lloc a l'edifici Ramon Llull, a la Sala de Graus, els dies 16 i 17 d'abril de 2018, en horari de les 10 a les 14 i de les 16 a les 19 h. També es valorarà la participació activa a les diferents Jornades d'Estudis Locals. Aquesta activitat serà introduïda pel professor en el marc del programa d'experimentalitat.	15
Estudi i treball autònom individual o en grup	Elaboració d'un dossier de premsa i seguiment del projecte de patrimoni periodístic	Elaboració i comentari d'un dossier de premsa d'actualitat i seguiment del projecte Protecció i Projecció del Patrimoni Periodístic (http://patrimoniperiodistic.uib.cat). Aquesta activitat serà introduïda pel professor en el marc del programa d'experimentalitat.	20
Estudi i treball autònom individual o en grup	Estudi i preparació de l'examen	L'alumne haurà de preparar l'examen mitjançant l'estudi de les exposicions teòriques, les pràctiques fetes i ampliant amb la bibliografia general i específica.	35
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball d'inici a la recerca històrica	Elaboració d'un treball d'inici a la recerca històrica amb utilització de revistes històriques, fonts documentals i bibliografia específica.	25

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

*Les consultes i/o dubtes relacionades amb l'avaluació s'han de resoldre, prioritàriament, a les tutories presencials, encara que també es poden concertar tutories a hores convingudes (s.serrabusquets@uib.cat / 971 173279).

*El quadern d'aprenentatge s'ha de lliurar el mateix dia en què es realitzi l'examen final (primera o segona convocatòria).

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

Dues tutories obligatòries

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Proves orals (recuperable)
Descripció	Els alumnes hauran de fer, almenys, de manera obligatòria dues tutories presencials i individuals amb el professor (una durant el curs i l'altra a final de curs).
Criteris d'avaluació	Entrevista amb el professor
Percentatge de la qualificació final:	5% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	5% per a l'itinerari B

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Avaluar l'aprofitament de les classes pràctiques, les classes teòriques i el treball autònom de l'alumne amb un examen que constarà un tema a desenvolupar i una part pràctica de comentari de text, gràfiques estadístiques, fotografies, etc.
Criteris d'avaluació	L'examen constarà d'un tema i una part pràctica de comentari d'un text, gràfiques, estadístiques i fotografies
Percentatge de la qualificació final:	35% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	35% per a l'itinerari B

Cinema i documentals sobre història

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	Cal visionar i comentar les projeccions audiovisuals del cicle Cinema i Societat, coordinat per Xavier Jiménez González. S'han de visionar els documentals-pel·lícules que es projectaran durant els mesos de febrer, març i abril de 2018. Les hores i els llocs de projecció s'annunciaran a la plataforma d'Aula Digital. Aquesta activitat serà introduïda pel professor en el marc del programa d'experimentalitat. Aquesta participació s'ha de reflectir en la carpeta d'aprenentatge.
Criteris d'avaluació	Assistència al cicle de cinema, redacció d'una memòria que s'ha d'incloure dins la carpeta d'aprenentatge que cal entregar
Percentatge de la qualificació final:	15% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	15% per a l'itinerari B

Jornades d'Història Contemporània

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	Participació en les Jornades d'Història Contemporània que tindran lloc a l'edifici Ramon Llull, a la Sala de Graus, els dies 16 i 17 d'abril de 2018, en horari de les 10 a les 14 i de les 16 a les 19 h. També es valorarà la participació activa a les diferents Jornades d'Estudis Locals. Aquesta activitat serà introduïda pel professor en el marc del programa d'experimentalitat.
Criteris d'avaluació	Assistència a les jornades i comentari a la carpeta d'aprenentatge que cal entregar
Percentatge de la qualificació final:	15% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	15% per a l'itinerari B

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

Elaboració d'un dossier de premsa i seguiment del projecte de patrimoni periodístic

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	Elaboració i comentari d'un dossier de premsa d'actualitat i seguiment del projecte Protecció i Projecció del Patrimoni Periodístic (http://patrimoniperiodistic.uib.cat). Aquesta activitat serà introduïda pel professor en el marc del programa d'experimentalitat.
Criteris d'avaluació	Exposar dins classe els resultats de l'elaboració d'un dossier de premsa que també cal entregar

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari B

Treball d'inici a la recerca històrica

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Elaboració d'un treball d'inici a la recerca històrica amb utilització de revistes històriques, fonts documentals i bibliografia específica.
Criteris d'avaluació	Lliurament del treball d'inici a la recerca històrica

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

El professor pot aportar bibliografia específica durant el curs.

Bibliografia bàsica

- DD.AA.: "La transición a la democracia y la España de Juan Carlos I", *Historia de España*, Vol. 42. Ed. Espasa Calpe, Madrid, 2003.
- DD.AA.: "La España de las Autonomías", *Historia de España*, Vol. 43. Ed. Espasa Calpe, Madrid, 2007.
- DD.AA.: "La historia en el aula". Editorial Milano, Lleida, 2017.
- DE LA GRANJA, José Luis et al: *La España de los nacionalismos y las autonomías*. Editorial Síntesis, Madrid, 2001.
- DÍAZ GIJÓN, José R et al.: *Historia de la España actual: 1939-2000. Autoritarismo y democracia*. Ed. Marcial Pons, Madrid, 2001.
- MARTÍNEZ, Jesús A. (coord.): *Historia de España, siglo XX (1939-1996)*. Ed. Cátedra, Col. Historia serie mayor, Madrid, 1999.
- PAREDES, Javier (coord.): *Historia contemporánea de España (siglo XX)*. Editorial Ariel, Col. Historia, Barcelona, 2004.
- JULIÀ, Santos: *Nosotros, los abajo firmantes. Una historia de España a través de los manifiestos y protestas (1896-2013)*. Circulo de Lectores, Barcelona, 2014.
- TUSELL GÓMEZ, Javier: *Dictadura franquista y democracia, 1939-2004*. Crítica, Barcelona, 2005.

Bibliografia complementària

- AAVV: *Atlas Histórico de España*, Larousse, Barcelona, 2012.
- AJA, Eliseo: *El Estado autonómico. Federalismo y hechos diferenciales*. Alianza Editorial, Madrid, 2003.
- ALCÁNTARA, Manuel i MARTÍNEZ, Antonia (eds.): *Las elecciones autonómicas en España 1980-1997*. Ed. CIS, Madrid, 1999.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup I, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

- ALVAR EZQUERRA, Alfredo (dir.): *Historia política de España, 1939 – 2000*. Ed. Istmo, Col. Fundamentos, 194, Serie Historia de España, Madrid, 2001.
- ALVARADO PÉREZ, Emilio (coord.): *Retos del Estado del Bienestar en España a finales de los noventa*. Ed. Tecnos, Madrid, 1998.
- ÁLVAREZ JUNCO, José: “El nacionalismo, a comienzos del siglo XXI” a RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año 1000, año 2000. Dos milenios en la historia de España. Vol. I*. Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001 (pàgs. 263-278).
- APARICIO, Miguel A.: *Introducció al sistema polític i constitucional espanyol*. Ed. Ariel, Barcelona, 1992.
- ARACIL, Rafael; OLIVER, Joan i SEGURA, Antoni: *El mundo actual. De la Segunda Guerra mundial a nuestros días*. Publicacions Universitat de Barcelona, Barcelona, 1998(capítols IV i X).
- ARACIL, Rafel, i SEGURA, Antoni: *Memòria de la transició a Espanya i a Catalunya*. Publicacions Universitat de Barcelona. Volums I - VI-VII, Barcelona, 2000 - 2006.
- ARGULLOL, Enric: *Desarrollar el autogobierno*. Ed. Península, Barcelona, 2002.
- ARÓSTEGUI SÁNCHEZ, Julio: *La transición (1975-1982)*. Ed. Acento, Madrid, 2000.
- ARÓSTEGUI, Julio: “El presente total o la experiencia como historia (Sobre el presente de la historia)” a RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año 1000, año 2000. Dos milenios en la historia de España. Vol. I*. Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001. Pàgs. 129-154.
- BACHOUD, Andrée: *Franco*. Ed. Crítica, Barcelona, 2000.
- BAENA DE ALCÁZAR, Mariano: *Elites y conjuntos de poder en España (1939-1992). Un estudio cuantitativo sobre Parlamento, Gobierno y Administración y gran empresa*. Ed. Tecnos, Madrid, 1999.
- BAHAMONDE MAGRO, Ángel y CEVERA GIL, Javier : *Así terminó la guerra de España*. Marcial Pons, Madrid - Barcelona, 2000.
- BALFOUR, Sebastián; QUIROGA, Alejandro: *España reinventada. Nación e identidad desde la Transición*. Ed. Península, Barcelona. 2007.
- BARCIELA LÓPEZ, Carlos et al.: *La España de Franco (1939-1975). Economía*. Ed. Síntesis, Madrid, 2001.
- BARRERA DEL BARRIO, Carlos: *El periodismo español en su historia*. Ed. Ariel, Madrid, 2000.
- BARRERA DEL BARRIO, Carlos: *Historia política de la España Reciente*. Ed. Newbook, 1999.
- BARRERA, Carlos: *Historia del proceso democrático en España: tardofranquismo, transición y democracia*. Ed. Fragua, Madrid, 2002.
- BARRULL PELEGRÍ, Jaume –Coord.-: *Violència política i ruptura social a Espanya 1936-1945*. Ed. Universitat de Lleida, Lleida, 1994.
- BENEYTO, José María: “Identidad europea e identidad española ante el siglo XXI” a RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año 1000, año 2000. Dos milenios en la historia de España. Vol. II*. Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001 (pàgs.103-122).
- BIESCAS FERRER, Jose Antonio i TUÑÓN DE LARA, Manuel: “España bajo la dictadura franquista (1939-1975)” a TUÑÓN DE LARA, Manuel (dir.), *Historia de España. T X*. Ed. Labor, Barcelona, 1982.
- BORDERÍA ORTÍZ, G.; MARTÍNEZ GALLEGU, F.; RIUS SANCHIS, I. –Coords-: *Política y comunicación en la historia contemporánea*. Ed. Fragua, Madrid, 2010.
- BORDERÍAS, Cristina –Ed.-: *La historia de las mujeres, perspectivas actuales*. Ed. Icaria, Barcelona, 2009.
- CABEZAS, Jorge. *Asuntos Internos: Las tramas de la corrupción policial en España*. Madrid, Kailas, 2016.
- CABRERA, Mercedes i DEL REY REGUILLO, Fernando: *El poder de los empresarios. Política e intereses económicos en la España contemporánea (1875-2000)*. Ed. Taurus, Madrid, 2002.
- CALLAHAN, William J.: *La Iglesia Católica en España (1875-2002)*. Ed. Crítica, Barcelona, 2003.
- CARNERO ARBAT, Teresa (ed.): *Modernización, desarrollo político y cambio social*. Alianza Editorial, Col. Universidad, Madrid, 1992.
- CARNERO ARBAT, Teresa: “Primero los ciudadanos: los nuevos sujetos sociales y su participación política” a RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año 1000, año 2000. Dos milenios en la historia de España. Vol. I*. Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001 (pàgs.373-390).
- CARR, Raymond: *España 1808-1975*. Ariel Editorial, Col. Historia, Barcelona, 1992.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

- CARRERAS ARES, Juan José: “El tiempo son las huellas. El tiempo de los historiadores” a RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año 1000, año 2000. Dos milenios en la historia de España. Vol. I*. Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001 (pàgs.117-128).
- CASANOVA, Julián: *La Iglesia de Franco*. Ediciones Temas de Hoy, Col. Historia, Madrid, 2001.
- CASANOVA, Julián; GIL Andrés Carlos: *Historia de España en el siglo XX*. Ed. Ariel, Barcelona, 2010.
- CASANOVA, Julián (ed.): *40 años con Franco*, Crítica, Barcelona, 2015.
- CASASSAS YMBERT, Jordi -dir-: *Atlas del catalanisme*. Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 2012.
- CASASSAS YMBERT, Jordi –Coord.-: *La construcción del presente. El mundo desde 1848 hasta nuestros días*, Ed. Ariel, Barcelona, 2005.
- CASESNOVES CAMPS, Miquel Àngel i GINARD FERÓN, David: *L'època contemporània a les Illes Balears (1780-2005)*. Col·lecció Quaderns d'Història contemporània. Documenta Balear, Palma, 2006.
- CASTRO, Carles: *Relato electoral de España (1977-2007)*. Ed. Institut de Ciències Polítiques i Socials, Barcelona, 2008.
- CATALÁN DEUS, José. *Del FRAP a Podemos. Crónica de medio siglo*. Sevilla, Muñoz Moya editores, 2015.
- CRUZ, Rafael i PÉREZ LEDESMA, Manuel (eds.): *Cultura y movilización en la España Contemporánea*. Alianza editorial, Col. Universidad, Madrid, 1997.
- D'AURIA, Elio i CASASSAS, Jordi (coords.): *El Estado moderno en Italia y España*. Universitat de Barcelona, Barcelona, 1993.
- DD.AA: “11-14 M: la construcció televisiva”. Quaderns del CAC. Ed. Consell Audiovisual de Catalunya, Barcelona, 2004.
- DD.AA: *Españolas en la transición. De excluidas a protagonistas (1973-1982)*.Ed. Biblioteca Nueva, Madrid, 1999.
- DD.AA: *Memoria de la transición. Del asesinato de Carrero a la integración en Europa*. Ed. Diario El País, Madrid, 1996.
- DD.AA: *Un siglo en 100 artículos*. Ed. a càrrec de Justino Sinova Garrido. Ed. La esfera de los libros, Madrid, 2002.
- DD.AA: *Veinticinco años de Reinado de S. M. Don Juan Carlos I*. Real Academia de la Historia – Espasa Calpe, Madrid, 2002.
- DD.AA: *Història de les Illes Balears. Vol. 3. Del segle XVIII borbònic a la complexa contemporaneïtat / dirigit per Miquel Durán i Antoni Marimon*. Edicions 62, Barcelona, 2004.
- DD.AA: *Història dels Països Catalans*. Editorial EDHASA, Barcelona, 1980.
- DD.AA: *Història. Política. Societat i Cultura dels Països catalans. Volums X, XI i XII*. Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1997.
- DD.AA: *Història. Política. Societat i Cultura dels Països catalans. Volum Cartografia històrica*. Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 2005.
- DD.AA: *La Transición. Treinta años después. De la dictadura a la instauración y consolidación de la democracia*. Editorial Península, Barcelona, 2006.
- DE BLAS GUERRERO, Andrés: “Identidad y conciencia nacional española” a RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año 1000, año 2000. Dos milenios en la historia de España. Vol. I*. Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001 (pàgs.255-262).
- DE LA GRANJA, José Luis et al: *La España de los nacionalismos y las autonomías*. Editorial Síntesis, Madrid, 2001.
- DE LA GRANJA, José Luis: “Las alianzas políticas entre los nacionalismos periféricos en la España del siglo XX” a *Studia Histórica. Historia Contemporánea*, núm. 18. Pàgs. 149-175.
- DE MIGUEL, Jesús M.: *Estructura y cambio social en España*. Alianza Editorial, Col. Ciencias Sociales, Madrid, 1998.
- DE RIQUER Y PERMANYER, Borja: *La dictadura de Franco*. Ed. Crítica/Marcial Pons, Barcelona, 2010.
- DE RIQUER y PERMANYER, Borja: “Nacionalismos y pluralidad de identidades en la España del final del milenio” a RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año*

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

1000, año 2000. *Dos milenios en la historia de España. Vol. I.* Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001 (pàgs.239-254).

- DEL ALCÁZAR, Joan (coord.): *Història d'Espanya: Què ensenyar?. Debat al voltant de l'ensenyament de l'història d'Espanya.* Universitat de València, València, 2002.

- DEL PINO ARTACHO, Julio A. et al.: "Prácticas de ocio, cambio cultural u nuevas tecnologías en la juventud española de fin de siglo" a Opiniones y actitudes, núm. 37. CIS, Madrid, 2001.

- DELFOUR, Christine: *España, las autonomías y Europa.* Ediciones Trea, Gijón, 2007.

- DELGADO GÓMEZ-ESCALONILLA, Lorenzo, MARTÍN DE LA GUARDIA, Ricardo y PARDO SANZ, Rosa. (eds.): *La apertura internacional de España. Entre el franquismo y la democracia, 1953-1986: VI Congreso de la Asociación de Historiadores del Presente.* Madrid, Sílex, 2016.

- DELGADO, Irene; MARTÍNEZ, Antonio; OÑATE, Pablo: *Parlamento y opinión pública en España.* Ed. CIS, Madrid, 1998.

- DÍAZ, Lorenzo: *La radio en España 1923-1995.* Ed. Alianza, Madrid, 1995.

- DÍAZ, Lorenzo: *La televisión en España 1949-1995.* Ed. Alianza, Madrid, 1994.

- DOMÍNGUEZ MARTÍN, Rafael: *La riqueza de las regiones. Las desigualdades económicas regionales en España, 1700-2000.* Alianza editorial, Col. Humanidades, Madrid, 2002.

- DUFOUR, Gèrard - Jean-François: *L'Espagne: un modèle pour l'Europe des régions?.* Editions Gallimard, Paris, 2000.

- DURAN PASTOR, Miquel i SERRA BUSQUETS, Sebastià (coord.): *Les Illes Balears, un ésser viu. 25 anys d'autogovern,* Ed. Institut d'Estudis Autònoms, Palma, 2008.

- ECHEVARRÍA ZABALZA, Javier: *La movilidad social en España (1940-1991).* Ediciones Istmo, Col. Ciencias Sociales, Madrid, 1999.

- ETXEZARRETA, Miren (coord.): *La reestructuración del capitalismo en España, 1970-1990.* Ed. Icaria, Barcelona, 1991.

- FARINÓS DASÍ, Joaquim (coord.): *Geografía regional d'Espanya. Una nova geografia per a la planificació i el desenvolupament regional.* Editorial Universitat de València, Col. Educació. Materials, València, 2002.

- FERNÁNDEZ GARCÍA, Antonio, et al: *Documentos de historia contemporánea de España.* Editorial Actas, Madrid, 1996.

- FONTANA, J. (ed.): *España bajo el franquismo.* Ed. Crítica, Barcelona, 2000.

- FORCADELL, Carlos (ed.): *Nacionalismo e Historia.* CSIC- Institución Fernández el Católico, Saragossa, 1998.

- FORNER, Salvador: *Comprender Europa.* Biblioteca Nueva, Madrid, 2010.

- FUSI AIZPÚRUA, Juan Pablo i PALAFOX, Jordi: *España: 1808-1996. El Desafío de la modernidad.* Editorial Espasa Calpe, Col. Ensayo y Pensamiento, Madrid, 1997.

- FUSI AIZPÚRUA, Juan Pablo: *Un siglo de España.* La cultura. Editorial Marcial Pons, Col. Historia, Madrid, 1999.

- FUSI AIZPÚRUA, Pablo (dir.): *España. Autonomías.* Espasa Calpe, Madrid, 1989.

- GALLEGO, Raquel i SUBIRATS, Joan (ed.): *Veinte años de autonomías en España. Leyes, políticas públicas, instituciones y opinión pública.* CIS, Madrid, 2002.

- GARAU TABERNER, Juame i PABLO PINDADO, Félix: *El saldo fiscal de les nacions sense estat amb la Unió Europea.* Centre Maurits Coppieters - Fundació Emili Darder. Brusel·les, 2014.

- GARCÍA ALVARADO, José María i SOTELO NAVALPOTRO (eds.): *La España de las autonomías.* Ed. Síntesis, Madrid, 1999.

- GARCÍA DE CORTÁZAR, Fernando: *A tlas de Historia de España.* Ed. Planeta. Col. Historia y Sociedad, Barcelona, 2005.

- GARCÍA DELGADO, José Luis (dir.): *Las cuentas de la economía social. El tercer sector en España.* Civitas ediciones, Col. Economía, Madrid, 2004.

- GARCÍA DELGADO, José Luis (ed.): *El primer franquismo. España durante la Segunda Guerra Mundial.* Ed. Siglo XXI, Madrid, 1989.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

- GARCÍA DELGADO, José Luis i JIMÉNEZ, Juan Carlos: *Un siglo de España. La economía*. Editorial Marcial Pons, Col. Historia, Madrid, 1999.
- GARCÍA ROVIRA, Anna Maria (ed.): *España, ¿nación de naciones?*. Ed. Marcial Pons, Madrid, 2002.
- GARDE, Juan Antonio (ed.): *Informe 2003. Políticas sociales y Estado de Bienestar en España*. Ed. Fundación Hogar del Empleado, Madrid, 2003.
- GARRIDO, Elisa (ed.): *Historia de las mujeres en España*. Ed. Síntesis, Col. Letras Universitarias, Madrid, 1997.
- GARRORENA MORALES, Ángel (ed.): *El Parlamento y sus transformaciones actuales*. Ed. Tecnos, Madrid, 1990.
- GENIEYS, William: *Las élites españolas ante el cambio de régimen político. Lógica de Estado y dinámicas centro-periferias en el siglo XX*. Ed. CIS, Madrid, 2004.
- GERMÁN, Luis; LLOPIS, Enrique; MALUQUER DE MOTES, Jordi i ZAPATA, Santiago (eds): *Historia económica regional de España, siglos XIX y XX*. Ed. Crítica, Barcelona, 2001.
- GIMENO ULLASTRES, Juan Antonio (coord.): *El consumo en España: un panorama general*. Ed. Fundación Argentaria, Madrid, 2000.
- GINER, Salvador (dir.): *España. Sociedad y política*. Espasa Calpe, Madrid, 1990.
- GOMEZ MENDOZA, Josefina, LOIS GONZÁLEZ, Rubén C i NEL·LO COLOM, Oriol -ed.-: *Repensar el Estado. Crisis Económica, conflictos territoriales e identidades políticas de España*. Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 2013.
- GÓMEZ MOMPART, Josep L. i MARÍN OTTO, Enric: *Historia del periodismo universal*. Ed. Síntesis, Col. Ciencia Información, núm. 23, Madrid, 1998.
- GONZÁLEZ, Mª J. (ed.): *Juan Pablo Fusi. El historiador y su tiempo*. Taurus, 2016.
- GONZÁLEZ CUEVAS, Pedro Carlos: *El pensamiento político de la derecha española en el siglo XX: De la Crisis de la Restauración al Estado de partidos (1898-2000)*. Ediciones Tecnos, Col. Biblioteca de historia y pensamiento político, Madrid, 2005.
- GONZÁLEZ CUEVAS, Pedro Carlos: *Historia de las derechas españolas. De la Ilustración a nuestros días*. Ed. Biblioteca Nueva, Madrid, 2000.
- GRACIA GARCÍA, Jordi i RUIZ CARNICER, Miguel Ángel: *La España de Franco (1939-1975). Cultura y vida cotidiana*. Ed. Síntesis, Madrid, 2001.
- GRAU, Mireia i MATEOS, Araceli (eds.): *Análisis de políticas públicas en España: enfoques y casos*. Edicions Tirant lo Blanc, Col. Ciencia Política, núm. 12, València, 2002.
- GUILLAMET, Jaume (ed.): *Las sombras de la transición: El relato crítico de los corresponsales extranjeros (1975-1978)*. Publicacions de la Universitat de València, 2016.
- HERNÁNDEZ SANDOICA, Elena, RUIZ CARNICER, Miguel Ángel i BALDÓ LACORBA, Marc: *Estudiantes contra Franco (1939-1975). Oposición política y movilización juvenil*. La Esfera de los libros, Madrid, 2007.
- JÁUREGUI BERECIARTU, Gurutz: *Los nacionalismos minoritarios y la Unión Europea: ¿Utopía u ucronía?*. Ed. Ariel, Barcelona, 1977.
- JOVER ZAMORA, José Maria; GOMEZ FERRER, Guadalupe i FUSI AIZPÚRUA, Juan Pablo: *España: sociedad, política y civilización (siglos XIX y XX)*. Editorial Debate, Madrid, 2001.
- JULIÁ, Santos (dir.): *Violencia política en la España del siglo XX*. Ediciones Taurus, Col. Pensamiento, Madrid, 2000.
- JULIÁ, Santos: *Un siglo de España. Política y sociedad*. Marcial Pons, Col. Historia, Madrid, 1999.
- KÖHLELR, Holm-Detlev: *El movimiento sindical en España. Transición democrática. Regionalismo. Modernización económica*. Ed. Fundamentos, Madrid, 2001.
- LA PARRA LÓPEZ, Emilio i SUÁREZ CORTINA, Manuel (eds.): *El anticlericalismo español contemporáneo*. Ed. Biblioteca Nueva, Madrid, 1998.
- LANDA ZAPIRAIN, Juan Pablo: *Sindicalismo y crisis*. Servicio Editorial Universidad del País Vasco, Bilbao, 1983.
- LINZ, Juan J. "Los nacionalismos en España: una perspectiva comparada" a TUSELL, Javier i SOTO, Álvaro (eds.): *Historia de la transición, 1975-1986*. Ed. Alianza, Madrid, 1996 (pàgs. 21-46).

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

- LORENTE FERRER, José Ramon: *Crónica del cambio electoral en España (2008-2012)*. Los libros de la Catarata, Madrid, 2012.
- MAINER, José Carlos i JULIÀ, Santos: *El aprendizaje de la libertad 1973-1986. La cultura de la Transición*. Alianza editorial, Madrid, 2000.
- MARAVALL, J. M.: *Dictadura y disenso político. Obreros y estudiantes bajo el franquismo*. Ed. Alfaguara, Madrid, 1978.
- MARAVALL, José María: *El control de los políticos*. Ediciones Taurus, Col. Pensamiento, Madrid, 2003.
- MARIN, Enric; TRESSERRAS, Joan Manuel: *Communication Technology, power strategies and Historical Construction of National Identities*. AIECS, IAMCR, AIERI. *Intercultural Communication*. Institut de la Comunicació, Barcelona, 2002.
- MARÍN, José María; MOLINERO, Carme e YSAS, Pere: *Historia política de España : 1939-2000*. Ed. Istmo, Madrid, 2001.
- MARTÍN de la GUARDIA, Ricardo: *El Europeísmo. Un reto permanente para España*, Ed. Cátedra, Madrid, 2015.
- MARTÍNEZ RUIZ, Enrique et al: *Atlas Histórico de España II*. Ediciones Istmo, Madrid, 1999.
- MARTÍNEZ, Antonia (ed.): *El Congreso de los Diputados en España: funciones y rendimiento*. Editorial Tecnos, Madrid 2000.
- MARTÍNEZ, Jesús A: *Historia de la edición en España, 1836-1936*, Marcial Pons, Madrid, 2015.
- MOLINA, Fernando i PÉREZ, José A.(eds.): *El peso de la identidad: mitos y ritos de la historia vasca*. Marcial Pons Historia, Instituto de Historia Social Valentín de Foronda, 2015.
- MOLINER i PRADA, Antoni: *Documents de la història contemporània de Espanya*. Serveis de Publicacions UAB, Barcelona, 2004.
- MOLINERO, C. i YSAS, P.: *Productores disciplinados y minorías subversivas. Clase obrera y conflictividad laboral en la España franquista*. Ed. Siglo XXI, Madrid, 1998.
- MOLINERO, C; YSAS, P.: *La anatomía del franquismo*. Ed. Crítica, Barcelona, 2008.
- MOLINERO, C: *La captación de las masas. Política social y propaganda en el régimen franquista*. Ed. Cátedra, Madrid, 2006.
- MONTERO GARCÍA, Feliciano: *El movimiento Católico en España*. Ediciones Eudema, Col. Historia, Serie Perfiles, Madrid, 1993.
- MORADIELLOS, Enrique: *La España de Franco (1939-1975). Política y sociedad*. Editorial Síntesis, Madrid, 2000.
- MORADIELLOS, Enrique: *La Historia contemporánea en sus documentos*. RBA Editores. Barcelona, 2011.
- MORAL, Félix.: "Identidad regional y nacionalismo en el Estado de las autonomías" a *Opiniones y actitudes, núm. 18*. CIS, Madrid, 1998.
- MUÑOZ MACHADO, Santiago; GARCÍA DELGADO, José Luis i GONZÁLEZ SEARA, Luis (dirs.): *Las estructuras del bienestar. Derecho, economía y sociedad en España*. Civitas ediciones, Madrid, 1997.
- NAVARRO, Vicens: *El subdesarrollo social de España. Causas y consecuencias*. Ed. Anagrama, Barcelona, 2006.
- NUÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel: *Los nacionalismos en la España contemporánea (siglo XIX y XX)*. Ed. Hipótesis, Barcelona, 1999.
- OLIVER ARAUJO, Joan: *El futuro territorial del Estado español*, Tirant lo Blanch, València, 2014.
- ORTIZ HERAS, M.: *Violencia política en la II República y el primer franquismo*. Ed. Siglo XXI, Madrid, 1996.
- OTERO, Luis: *La Sección Femenina*. Ed. EDAF, Madrid, 1999.
- PALACIO, Manuel: *Historia de la televisión en España*. Ed. Gedisa, Barcelona, 2001.
- PÉLAZ, LÓPEZ, José – Vidal: *El estado de las autonomías. Regionalismos y nacionalismos en la historia contemporánea de España*. Actas editorial. Col Cuadernos de Cultura y civilización hispánicas, núm. 17, Madrid, 2002.
- PEREIRA, Juan Carlos (coord.): *La Política exterior de España (1800-2003). Historia, condicionantes y escenarios*. Editorial Ariel, Col. Historia, Barcelona, 2003.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup I, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

- PÉREZ GARZÓN, Juan Sisinio et al: *La gestión de la memoria. La historia de España al servicio del poder*. Ed. Crítica, Barcelona, 2000.
- PEREZ PICAZO, Maria Teresa: *Historia de España del siglo XX*. Editorial Crítica, Col. Nuevos instrumentos Universitarios, Barcelona, 1996.
- PÉREZ-DÍAZ, Víctor: "Sociedad civil, esfera pública y esfera privada: Tejido social y asociaciones en España en el quicio entre dos milenios" a RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año 1000, año 2000. Dos milenios en la historia de España. Vol. II*. Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001 (pàgs. 493-522).
- PIZARROSO QUINTERO, Alejandro: *De la Gaceta Nueva a Canal Plus. Breve historia de los medios de comunicación en España*. Ed. Complutense. Madrid, 1992.
- POWELL, Charles: *España en democracia, 1975-2000*. Ed. Plaza & Janés, Col. Así fue la Historia rescatada, Barcelona, 2001.
- PREGO, Victoria: *Adolfo Suárez. La apuesta del Rey (1976-1981)*. Ediciones Unedisa - Plaza & Janes, Col. Biblioteca de El Mundo, 25 años de Democracia, Madrid, 2000.
- PREGO, Victoria: *Presidentes. Veinticinco años de historia narrada por los cuatro jefes de Gobierno de la democracia*. Ed. Plaza & Janés. Col. Así Fue la Historia rescatada. Barcelona, 2000.
- PRESTON, Paul: *Franco, Caudillo de España*. Ed. Grijalbo, Barcelona, 1994.
- PRESTON, Pual: *L'holocaust espanyol*. Base editorial, Barcelona, 2011.
- PUIGSERVER POU, Rafel; RIPOLL GIL, Elisabeth, SERRA BUSQUETS, Sebastià (edició a cura de): *Cultura, societat i política a la Mediterrània contemporània*, Institut d'Estudis Balearics, Palma, 2013.
- PUJOL, Rafel (ed.): *Dinámica de la población en España. Cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX*. Ed. Síntesis, Col. Espacio Sociedades Serie Mayor, Madrid, 1997.
- QUIROSA, Rafael (coord.): *Historia de la Transición en España. Los inicios del proceso democratizador*. Ed. Biblioteca Nueva. Madrid. 2007.
- REDERO SAN ROMÁN, Manuel (ed.): "La transición a la Democracia en España" a *Ayer*, núm. 15, 1994.
- REIG, Ramón: *Medios de comunicación y poder en España. Prensa, radio, televisión y mundo editorial*. Piados. Barcelona, 1998.
- REQUEJO COLL, Ferran: *Reconeixement nacional, democràcia i federalisme. Alguns límits del model constitucional espanyol*. Ed. Fundació Ramon Trias Fargas, Barcelona, 1998.
- REQUEJO COLL; Ferran: *Democracia y pluralismo nacional*. Ed. Ariel, Barcelona, 2002.
- REQUEJO, Ferrán: "Las Federaciones democráticas plurinacionales frente a las diversidades políticas y las identidades culturales ¿o es al revés?" a RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año 1000, año 2000. Dos milenios en la historia de España. Vol. I*. Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001 (pàgs. 279-298).
- RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año 1000, año 2000. Dos milenios en la historia de España. Vol. I i I*. Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001.
- RICO, Guillem: *Líderes políticos, opinión pública y comportamiento electoral en España*. Ed. CIS, Madrid, 2009.
- RODRÍGUES, Denis: *La transition en Espagne. Les enjeux d'une démocratisation complexe (1975-1986)*. Presses Universitaires de Rennes, Rennes, 2012.
- RODRIGO, Javier: *Cautivos. Campos de Concentración en la España Franquista 1936-1947*. Crítica. Barcelona, 2005.
- RUBERT DE VENTÓS, Xavier: "De la identidad a la independencia" a RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año 1000, año 2000. Dos milenios en la historia de España. Vol. I*. Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001 (pàgs.227-238).
- RUIZ, David: *Historia de Comisiones Obreras (1958-1988)*. Ed. Siglo XXI, Madrid, 1994.
- RUIZ, David: *La España democrática (1975-2000)*. Política y sociedad. Ed. Síntesis, Madrid, 2002.
- SÁNCHEZ CERVELLÓ, Josep: *¿Por qué hemos sido derrotados? Las divergencias republicanas y otras cuestiones*. Flor del Viento, Barcelona, 2006.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup I, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

- SÁNCHEZ GONZÁLEZ, Irene: *Diez años de soledad : España, la ONU y la dictadura franquista 1945-1955*. Universidad de Sevilla, 2015.
- SÁNCHEZ MARROYO, Fernando: *La España del siglo XX. Economía, demografía y sociedad*. Ediciones Istmo, Col. Fundamentos, 195, Serie Historia de España, Madrid, 2003.
- SÁNCHEZ SOLER, Mariano: *Los banqueros de Franco*. Ed. Oberon, Madrid, 2005.
- SÁNCHEZ, Isidro; ORTIZ, Manuel i RUIZ, David (coord.): *España Franquista. Causa general y actitudes sociales ante la dictadura*. Ed. Universidad de Castilla La-Mancha. Col. Estudios, Albacete, 2003.
- SECO SERRANO, Carlos: "¿España Plurinacional o Nación de naciones?" a DD.AA.: *España. Reflexiones sobre el ser de España*. Real Academia de la Historia, Madrid, 1997.
- SECO SERRANO, Carlos: "La monarquía en la transición política y en la España democrática" a DD.AA.: *Veinticinco años de reinado de S.M. Don Juan Carlos I*. Ed. Espasa Calpe, Madrid, 2002.
- SECO SERRANO, Carlos: "Nacionalismo español y nacionalismos periféricos" a REAL ACADEMIA DE LA HISTORIA: *España como nación*. Ed. Planeta, Barcelona, 2000 (pàgs.213-241).
- SEGURA MAS, Antoni: *Crònica del Catalanisme. De l'autonomia a la independència*. Angle Editorial. Col. El fil d'Ariadna, núm. 65, Barcelona.
- SEGURA MAS, Antoni (coord.). *Els llibres d'Història, l'ensenyament de l'història i altres històries*. Fundació Jaume Bofill, Col. Finestra Oberta, Barcelona, 2001.
- SEGURA MAS, Antoni: *La reorganització autonòmica de l'Estat Espanyol*. Ed. Fundació Ramon Trias Fargas, Barcelona, 1999.
- SERRA BUSQUETS, Sebastià (ed.): *Autogovern i democràcia a la Mediterrània occidental a final de segle XX*. Ed. Res Publica, Eivissa, 2003.
- SERRANO BLANCO, Laura: *La España actual. De la muerte de Franco a la consolidación democrática*. Actas Editorial, Madrid, 2002.
- SERRANO DEL ROSAL, Rafael: *Transformación y cambio del sindicalismo español contemporáneo*. CSIC – Instituto de Estudios Sociales Avanzados de Andalucía, Col. Politeia, estudios de política y sociedad, núm. 15, Córdoba, 2000.
- SHUBERT, Adrián: *Historia social de España (1800-1990)*. Editorial Nerea, Madrid, 1991.
- SINOVA, Justino: *Un siglo en 100 artículos*. Ed. La Esfera Literatura, Madrid, 2002.
- SOLÉ TURA, Jordi: *Nacionalidades y nacionalismo en España. Autonomías, federalismo, autodeterminación*. Ed. Alianza, Madrid, 1985.
- SOBREQÜÉS I CALLICÓ, Jaume (dir.): *Vàrem mirar ben al lluny del desert*, Centre d'Història Contemporània de Catalunya i Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2014.
- SOTO, Álvaro: *La transición a la democracia*. España, 1975-1982. Alianza editorial, Col. Materiales Historia y geografía, Madrid, 1998.
- SUBIRATS, Joan i GALLEGO, Raquel (eds.): *Veinte años de autonomías en España. Leyes, políticas públicas, instituciones y opinión pública*. Centro de investigaciones sociológicas, Madrid, 2002.
- TERMES, Josep: "Dotze tesis pragmàtiques i una reflexió final" a *Idees* núm. 6. Barcelona, 2000 (pàgs.82-85).
- THOMÀS, Joan Maria: *Lo que fue la Falange. La falange y los falangistas de José Antonio, Hedilla y la Unificación. Franco y el fin de la Falange Española de las JONS*. Ed. Plaza & Janés, Col. Así Fue la historia rescatada, núm. 31, Barcelona, 1999.
- TIMOTEO ÁLVAREZ, Jesús et al.: *Historia de los medios de comunicación en España. Periodismo, imagen y publicidad (1900-1990)*. Ariel Comunicación. Barcelona, 1989.
- TIMOTEO ÁLVAREZ, Jesús: *Gestión del poder diluido. La construcción de la sociedad mediática (1989-2004)*. Pearson Educación, Madrid, 2005.
- TOMÁS Y VALIENTE, F.: "La primera fase de construcción del Estado de las Autonomías (1978-1983)" a *Revista Vasca de Administraciones Públicas*, 1993.
- TRESSERRES, Miquel (dir.): *Els fets de març del 11-M al 14-M: Política i comunicació*. Ed. Universitat Ramon Llull, Barcelona, 2004.
- TUSELL GÓMEZ, Javier i SOTO, Álvaro (eds.): *Historia de la Transición (1975 -1986)*. Alianza editorial, Madrid, 1996.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20223 - Història Contemporània d'Espanya des de 1939 fins a l'Actualitat
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	F
Idioma	Català

- TUSELL GÓMEZ, Javier, et al: *El gobierno de Aznar. Balance de una gestión, 1996-2000*. Editorial Crítica, Barcelona, 2000.
- TUSELL GÓMEZ, Javier: "La democracia como realidad histórica. El pasado de la democracia, la revolución posdemocrática y el porvenir" a RIBOT GARCÍA, Luis; VALDEÓN BARUQUE, Julio i VILLARES PAZ, Ramón (coords.): *Año 1000, año 2000. Dos milenios en la historia de España. Vol. I*. Ed. Sociedad Estatal España Nuevo Milenio, Madrid, 2001 (pàgs. 347-372).
- TUSELL GÓMEZ, Javier: *Dictadura franquista y democracia, 1939-2004*. Crítica, Barcelona, 2005.
- TUSELL GÓMEZ, Javier: *España, una angustia nacional*. Editorial Espasa Calpe, Col. Ensayo y Pensamiento, Madrid, 1999.
- TUSELL GÓMEZ, Javier: *Historia de España en el siglo XX. VOL III. La Dictadura de Franco*. Ediciones Taurus, Col. de Bolsillo, Madrid, 1999.
- TUSELL GÓMEZ, Javier: *Historia de España en el siglo XX. VOL IV. La Transición democrática y el Gobierno socialista*. Ediciones Taurus, Col. De Bolsillo, Madrid, 1999.
- TUSELL GÓMEZ, Javier: *Manual de Historia de España. Siglo XX*. Editorial Historia 16, Madrid, 1990.
- TUSELL GÓMEZ, Javier; GIL PECHARROMÁN, Julio i MONTERO, Feliciano: *Estudios sobre la derecha española contemporánea*. UNED, Madrid, 1993.
- TUSELL GÓMEZ, Javier; LAMO DE ESPINOSA, Emilio i PARDO, Rafael (eds.): *Entre dos siglos. Reflexiones sobre la democracia española*. Alianza editorial, Madrid, 1996.
- TUSELL GÓMEZ, Javier; ALTED, Alicia i MATEOS, Abdón (coord.): *La oposición al régimen de Franco. Estado de la cuestión y metodología de la investigación. VOL. I i II*. UNED, Madrid, 1990.
- UGARTE, Javier (ed.): *La transición en el País Vasco y España. Historia y Memoria*. Universidad País Vasco, Guipúzcoa, 1998.

Revistes especialitzades:

- Ayer
- Hispania
- Sàpiens
- L'Avenc
- Historia Social
- Historia Contemporània
- Cercles d'Història Cultural

Altres recursos

- Recursos electrònics / webgrafia.
- Arxius d'Imatge i So.
- Hemeroteques.
- Arxius.
- Videoteques.